

สรุปผลการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการคลังเอเปค
(APEC Senior Finance Officials' Meeting: APEC SFOM)

ระหว่างวันที่ 22 – 23 มิถุนายน 2565

ณ โรงแรมอวานี ขอนแก่น โฮเทล แอนด์ คอนเวนชั่น เซ็นเตอร์ จังหวัดขอนแก่น

การประชุมในวันที่ 22 มิถุนายน 2565 แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

- **ช่วงที่ 1 เป็นการหารือประเด็นด้านเศรษฐกิจ** ผู้แทนจากองค์การระหว่างประเทศได้กล่าวถึงสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่มีแนวโน้มดีขึ้น และการพัฒนาแบบก้าวกระโดดของการใช้เทคโนโลยีทางการเงิน (FinTech) ในช่วงของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ทั้งนี้ ผู้แทนกองทุนการเงินระหว่างประเทศ หรือ IMF ได้รายงานการคาดการณ์เศรษฐกิจโลกในปี 2565 ว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.6 ต่อปี และเศรษฐกิจของภูมิภาคเอเปคที่ร้อยละ 3.3 ต่อปี ชะลอลงจากปีก่อนหน้า จากปัจจัยเสี่ยงด้านเงินเฟ้อที่สูงขึ้น แนวโน้มนโยบายการเงินแบบเข้มงวด ความขัดแย้งทางภูมิรัฐศาสตร์ และปัญหาห่วงโซ่อุปทานโลก อันเป็นผลกระทบต่อเนื่องจากการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในช่วงที่ผ่านมา โดยเขตเศรษฐกิจสามารถลงทุนในภาคการผลิตและภาคการพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นการสร้างงานรูปแบบใหม่ ๆ ด้วย
- **ด้านเศรษฐกิจไทยในปี 2565** คาดว่าจะขยายตัวที่ร้อยละ 3.0 - 3.5 ต่อปี โดยมีปัจจัยสนับสนุนจากการบริโภคภายในประเทศที่ขยายตัว การฟื้นตัวของภาคการท่องเที่ยวจากการผ่อนคลายมาตรการการเดินทางเข้าประเทศไทย และนโยบายการคลังที่สนับสนุนการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ทั้งในด้านการบรรเทาผลกระทบด้านค่าครองชีพต่อกลุ่มเป้าหมาย การสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน และการส่งเสริมการลงทุนในระดับประเทศและระดับภูมิภาค
- **ช่วงที่ 2 การหารือในประเด็นการเข้าถึงแหล่งเงินทุนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Finance)** ซึ่งธนาคารพัฒนาเอเชีย (ADB) และองค์การความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) ได้นำเสนอประสบการณ์การดำเนินการสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนและการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ อาทิ การจัดทำมาตรฐานการรายงานความเสี่ยงด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและการพัฒนามาตรฐานและเกณฑ์การจัดหมวดหมู่ด้านการเงินเพื่อความยั่งยืน (Sustainable Finance Taxonomy) โดยที่ประชุมเห็นว่าความก้าวหน้าในการขับเคลื่อนสู่เป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนยังมีความแตกต่างกันในแต่ละเขตเศรษฐกิจจำเป็นต้องพิจารณาถึงกลไกการเปลี่ยนผ่านที่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละเขตเศรษฐกิจ
- **กระทรวงการคลังได้นำเสนอการออกพันธบัตรเพื่อความยั่งยืน** เพื่อเป็นช่องทางหนึ่งในการระดมทุนโครงการเพื่อเยียวยาและฟื้นฟูเศรษฐกิจจากผลกระทบของวิกฤตโควิด-19 ด้วย ซึ่งหลายเขตเศรษฐกิจ อาทิ แคนาดา นิวซีแลนด์ จีนฮ่องกง เป็นต้น อยู่ระหว่างการออกพันธบัตรเพื่อความยั่งยืนเช่นเดียวกัน ในขณะที่ออสเตรเลีย มาเลเซีย บรูไน ฟิลิปปินส์ และสหรัฐอเมริกา สนับสนุนให้มีการจัดตั้งตลาดและกลไกราคาในการซื้อขายคาร์บอน เพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด และบรรลุเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมในที่สุด
- **ช่วงที่ 3 การหารือในประเด็นการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อมุ่งสู่การเป็นเศรษฐกิจดิจิทัล (Digitalization for Digital Economy)** ซึ่งกระทรวงการคลัง ได้นำเสนอการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาปรับใช้เพื่อให้ภาครัฐ

สามารถดำเนินมาตรการช่วยเหลือประชาชนได้อย่างทันทั่วทั้งที่ อาทิ โครงการเพิ่มกำลังซื้อให้แก่ผู้มีบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ โครงการคนละครึ่ง โครงการเราชนะ โครงการเราเที่ยวด้วยกัน ผ่านแอปพลิเคชัน “เปาตัง” แอปพลิเคชัน “ถุงเงิน” บัตรสวัสดิการแห่งรัฐ เครื่อง EDC และพร้อมเพย์ และที่ประชุมได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดังนี้

1. การดำเนินนโยบายการคลัง ทั้งในส่วนของการใช้มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ ควรเป็นเครื่องมือที่เป็นมิตรต่อผู้ใช้ (User-Friendly) และเอื้อต่อการนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในการออกแบบนโยบายต่อไปได้ โดยเขตเศรษฐกิจจำนวนมาก อาทิ สิงคโปร์ จีนไทเป ญี่ปุ่น ได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการพัฒนาการจัดเก็บภาษีเพื่อขยายฐานภาษี อำนวยความสะดวกในการชำระภาษีและคืนภาษี และตรวจสอบการเลี่ยงภาษี
2. การพัฒนาการเชื่อมโยงการชำระเงินข้ามพรมแดนควรคำนึงถึงประเด็นต่าง ๆ เช่น การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ กฎหมายและกฎระเบียบภายใน การกำหนดและการชำระราคาที่เหมาะสม การระงับข้อพิพาท เป็นต้น นอกจากนี้ แคนาดายังอยู่ระหว่างการพัฒนาการเชื่อมโยงการชำระเงินข้ามพรมแดนและจะพิจารณานำเอกสารทางเลือกเชิงนโยบายการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินไปใช้ประโยชน์ด้วย ในขณะที่สมาชิกเขตเศรษฐกิจยืนยันถึงความสำคัญของการเชื่อมโยงระบบการชำระเงินต่อการเคลื่อนย้ายแรงงาน
3. การสนับสนุน SMEs ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนผ่านช่องทางการระดมทุนผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ประชุมเห็นควรให้พิจารณาถึงการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเข้าถึงแหล่งทุนของ SMEs พร้อมกับการปกป้องนักลงทุนในตลาดดังกล่าวด้วย

การประชุมในวันที่ 23 มิถุนายน 2565 มีรายละเอียด ดังนี้

- ที่ประชุมได้หารือและรับทราบความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการเชิงปฏิบัติการปฏิบัติฉบับใหม่ที่ได้รับรองในการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเปค ครั้งที่ 28 ในการนี้ ผู้แทนสมาชิกเขตเศรษฐกิจได้รายงานความคืบหน้าเกี่ยวกับการดำเนินการตามแผนดังกล่าว เช่น ผู้แทนสหรัฐอเมริกาได้รายงานความคืบหน้าของโครงการพัฒนาการเปลี่ยนผ่านด้านพลังงานที่เป็นธรรม โดยคำนึงถึงประชาชนและธุรกิจที่ประกอบอาชีพในธุรกิจดั้งเดิม และผู้แทนญี่ปุ่นได้รายงานความคืบหน้าด้านการบริหารความเสี่ยงและการประกันภัยเพื่อรองรับความเสี่ยงจากภัยพิบัติ เป็นต้น

ผลลัพธ์/ประโยชน์ที่ได้รับ

- การประชุม APEC SFOM ครั้งนี้ ถือเป็นโอกาสอันดี ที่สมาชิกเขตเศรษฐกิจเอเปคจะได้มาพบปะ และร่วมหารือแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในด้านการดำเนินนโยบายด้านเศรษฐกิจและการพัฒนาด้านการเงิน ซึ่งข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการประชุมหารือสามารถนำไปสู่การจัดทำแนวทางการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเงินเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน การพัฒนาเทคโนโลยีและแพลตฟอร์มดิจิทัลเพื่อส่งผ่านมาตรการของรัฐ การเชื่อมโยงระบบการชำระเงินและโอนเงินข้ามพรมแดนเพื่อลดต้นทุนธุรกรรมทางการเงิน การพัฒนาแพลตฟอร์มให้ประชาชนเข้าถึงได้อย่างครอบคลุม รวมทั้งการพัฒนาตลาดทุนเพื่อการระดมทุนของ SMEs

ให้สามารถเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัยต่อภาครัฐกิจและนักลงทุนมากยิ่งขึ้น ซึ่งไทยจะนำผลลัพธ์จากการหารือไปจัดทำเอกสารและข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่เป็นรูปธรรม และจะนำเสนอต่อที่ประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเอเปค ครั้งที่ 29 ในช่วงเดือนตุลาคม 2565 ต่อไป
